

DTB

Technologie obrábění

Cvičení č. 13 HSC obrábění Zadání elaborátu

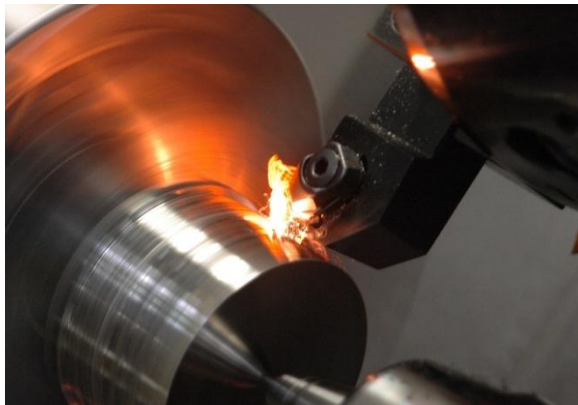
- 1.0 Příklad 1 – HSC obrábění
- 2.0 Příklad 2 – Opotřebení na čele nástroje
- 3.0 Příklad 3 – Teplota třísky
- 4.0 Použité rovnice a výpočetní vztahy a tabulky

Stud. skupina:	Datum:	Autor(ka):
Učebna	B1/409b, B1/409c	
Dílna	NE	

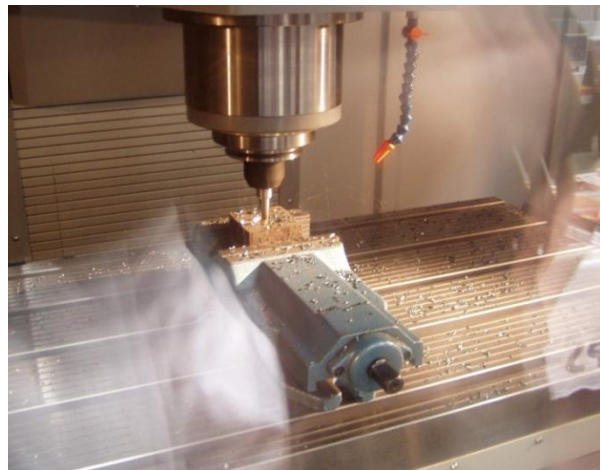
1.0 Příklad 1 – HSC obrábění

Uveďte charakteristiku HSC obrábění v těchto kriteriích:

- podstata procesu
- přínosy
- řezné podmínky
- tvar a průřez třísky
- geometrie nástroje
- kódování VBD
- směr řezné síly F_c na vřetenu stroje
- typické způsoby úběru materiálu, tj. reálné technologie
- strojový park (výběr ze světového trhu)
- bezpečnostní hlediska.

Obr. 1.1 HSC obrábění metodou soustružení.

Obr. 1.2 HSC obrábění metodou frézování.

2.0 Příklad 2 – Opotřebení na čele nástroje

Nakreslete závislost rychlosti tvoření výmolu K'_T na čele nástroje na řezné rychlosti v_c při HSC obrábění. Nástroj je VBD z materiálu CBN. Experimentálně byly naměřeny hodnoty uvedené v tab. 2.1. Stanovte, pro kterou řeznou rychlost v_c je intenzita tvoření výmolu nejmenší.

Řezné podmínky:

- posuv na otáčku $f = 0,2$ mm
- šířka záběru ostří $a_p = 4$ mm

Stroj: SV18RA

Nástroj:

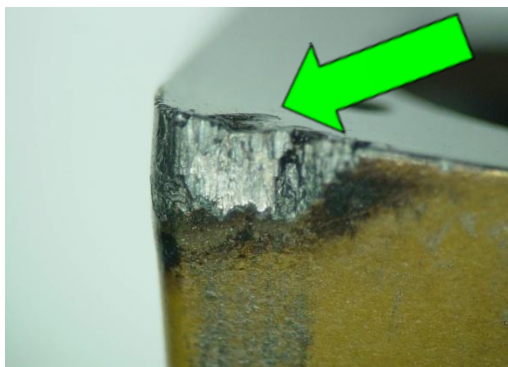
- VBD → CNMA 120408
- těleso nástroje → PCLNL 2020K12

Obráběný materiál:

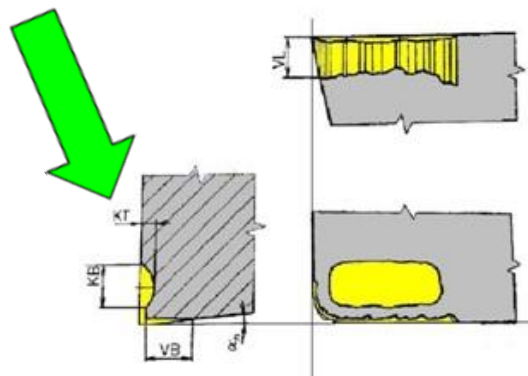
- kalená ocel, 45 HRC

Tab.2.1 Naměřené hodnoty z experimentu (experiment neprobíhal na VUT v Brně).

měření číslo	rychlost tvoření výmolu K'_T [$\mu\text{m}\cdot\text{s}^{-1}$]						závislost $K'_T = f(v_c)$ generovaná v programu Minitab
1	0,40	0,10	0,05	0,10	0,25	0,60	$K'_T = 7,2321 \cdot 10^{-6} v_c^2 - 0,0046 v_c + 0,775$
2	0,38	0,13	0,08	0,09	0,30	0,50	
3	0,45	0,08	0,03	0,12	0,20	0,80	
4	0,42	0,07	0,04	0,08	0,30	0,60	
5	0,35	0,12	0,05	0,11	0,20	0,50	
řezná rychlost v_c [$\text{m}\cdot\text{min}^{-1}$]	100	200	300	400	500	600	

Obr. 2.1 Ukázka opotřebení čela nástroje (výmol na čele nástroje, zde u VBD).

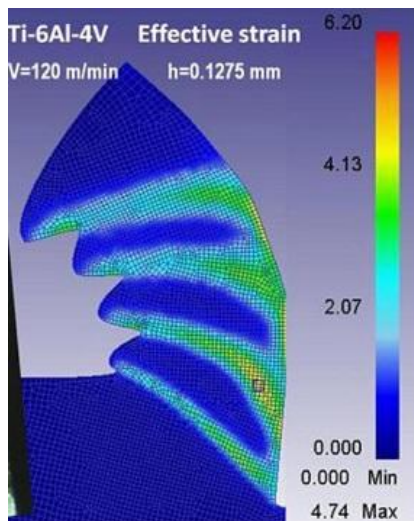
Obr. 2.2 Kótování opotřebení nástroje.

3.0 Příklad 3 – Teplota třísky

Odvoďte potřebný vztah a vypočítejte teplotu třísky při HSC soustružení různých materiálů nástrojem z SK. Potřebné údaje jsou v tab. 3.1.

Tab. 3.1 Vstupní údaje v experimentu obrábění.

obráběný materiál	ocel konstrukční 11500	ocel legovaná 14240	litina s lupínkovým grafitem 422410
tvrdost [HB]	-	-	180
mez pevnosti v tahu Rm [MPa]	450	700	-
měrná tepelná kapacita c_o [$J \cdot kg^{-1} \cdot K^{-1}$]	452	452	469
hustota ρ [$kg \cdot m^{-3}$]	7860	7860	7250
podíl tepla přecházejícího do třísky q_t [%]	92	98	95
C_{Fc}	1570	2030	980
X_{Fc}	1	1	1
Y_{Fc}	0,78	0,78	0,73
teplota okolí t_o [$^{\circ}C$]	20	20	20
řezná rychlost v_c [$m \cdot min^{-1}$]	350	415	515
posuv na otáčku f [mm]	0,4	0,24	0,42
šířka záběru ostří a_p [mm]	4	2	3
naměřený příkon $P_{už}$ [kW]	17,9	9,2	13,4

Obr. 3.1 Měření teploty třísky.

Obr. 3.2 Termokamera na měření teploty (nejen třísky).

4.0 Použité rovnice a výpočetní vztahy a tabulky

Výpočet tloušťky třísky:

$$h_D = f_z \cdot \sin \kappa_r \cdot \sin \varphi \text{ [mm]}$$

Řezná síla při soustružení:

$$F_c = c_{Fc} \cdot a_p^{x_{Fc}} \cdot f^{y_{Fc}} \text{ [N]}$$

Teplo odvedené třískou:

$$Q_t = F_c \cdot v_c \cdot \frac{q_t}{100} = c_{Fc} \cdot a_p^{x_{Fc}} \cdot f^{y_{Fc}} \cdot v_c \cdot \frac{q_t}{100} \text{ [J]}$$

Kalorimetrická rovnice:

$$Q_t = m_t \cdot c_o \cdot (t_t - t_0) \text{ [J]}$$